

Czwartek, 18 lipca 2019 r.

P9_TA(2019)0007

Sytuacja w Wenezueli

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 lipca 2019 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli (2019/2730(RSP)) (2021/C 165/04)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Wenezueli, w szczególności z 27 lutego 2014 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli ⁽¹⁾, z 18 grudnia 2014 r. w sprawie prześladowań demokratycznej opozycji w Wenezueli ⁽²⁾, z 12 marca 2015 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli ⁽³⁾, z 8 czerwca 2016 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli ⁽⁴⁾, z 27 kwietnia 2017 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli ⁽⁵⁾, z 8 lutego 2018 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli ⁽⁶⁾, z 3 maja 2018 r. w sprawie wyborów w Wenezueli ⁽⁷⁾, z 5 lipca 2018 r. w sprawie kryzysu migracyjnego oraz sytuacji humanitarnej w Wenezueli i na jej granicach lądowych z Kolumbią i Brazylią ⁽⁸⁾, z 25 października 2018 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli ⁽⁹⁾, z 31 stycznia 2019 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli ⁽¹⁰⁾ oraz z 28 marca 2019 r. w sprawie sytuacji nadzwyczajnej w Wenezueli ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka z 4 lipca 2019 r. na temat Wenezueli,
- uwzględniając oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie Wenezueli z 10 stycznia 2019 r., 26 stycznia 2019 r., 24 lutego 2019 r., 28 marca 2019 r., 4 kwietnia 2019 r., 30 kwietnia 2019 r., 18 czerwca 2019 r. oraz 16 lipca 2019 r.,
- uwzględniając sprawozdanie Organizacji Państw Amerykańskich z 8 marca 2019 r. w sprawie migrantów i uchodźców z Wenezueli,
- uwzględniając czwarte międzynarodowe posiedzenie techniczne w ramach procesu z Quito, które odbyło się w Buenos Aires 4 i 5 lipca 2019 r.,
- uwzględniając oświadczenie Grupy z Limy z 30 kwietnia 2019 r.,
- uwzględniając deklarację Grupy z Limy z 3 maja 2019 r.,
- uwzględniając oświadczenie z 3 czerwca 2019 r. ze wspólnego posiedzenia międzynarodowej grupy kontaktowej i Grupy z Limy w sprawie sytuacji w Wenezueli,
- uwzględniając decyzję Rady (WPZiB) 2018/1656 z dnia 6 listopada 2018 r. zmieniającą decyzję (WPZiB) 2017/2074 w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Wenezueli ⁽¹²⁾, na mocy której przedłuża się do 14 listopada 2019 r. stosowanie obowiązujących obecnie ukierunkowanych środków ograniczających,
- uwzględniając Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK),
- uwzględniając konstytucję Wenezueli,
- uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,

⁽¹⁾ Dz.U. C 285 z 29.8.2017, s. 145.

⁽²⁾ Dz.U. C 294 z 12.8.2016, s. 21.

⁽³⁾ Dz.U. C 316 z 30.8.2016, s. 190.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 86 z 6.3.2018, s. 101.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 298 z 23.8.2018, s. 137.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 463 z 21.12.2018, s. 61.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0199.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0313.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0436.

⁽¹⁰⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0061.

⁽¹¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0327.

⁽¹²⁾ Dz.U. L 276 z 7.11.2018, s. 10.

Czwartek, 18 lipca 2019 r.

- A. mając na uwadze, że w latach 2018–2019 znacznie pogłębił się kryzys polityczny, gospodarczy, instytucjonalny i społeczny oraz wielowymiarowy kryzys humanitarny; mając na uwadze, że coraz większy niedobór leków i żywności, powszechne łamanie praw człowieka, hiperinflacja, ucisk polityczny, korupcja i przemoc stanowią zagrożenie dla życia ludzi i zmuszają ich do ucieczki z kraju;
- B. mając na uwadze, że w dniach 19–21 czerwca 2019 r. kraj ten odwiedziła wysoka komisarz ONZ ds. praw człowieka Michelle Bachelet; mając na uwadze, że wezwała ona rząd (*de facto*) Wenezueli do podjęcia natychmiastowych, konkretnych środków, aby położyć kres i zaradzić poważnym udokumentowanym naruszeniom praw człowieka w kraju; mając na uwadze, że stwierdzono również, iż od ponad dziesięciu lat w Wenezueli przyjęto i wdrożono szereg ustaw, polityk i praktyk, które ograniczyły przestrzeń demokratyczną, osłabiły instytucje publiczne i wywarły niekorzystny wpływ na niezależność sądów;
- C. mając na uwadze, że ponad 7 mln osób w Wenezueli potrzebuje pomocy humanitarnej; mając na uwadze, że rząd (*de facto*) Maduro narusza prawo do pożywienia, w tym obowiązek zadbania przez państwo, by ludność nie cierpiała głodu; mając na uwadze, że według ONZ 3,7 mln Wenezuelczyków jest niedożywionych, co jest szczególnie szkodliwe dla dzieci i kobiet w ciąży; mając na uwadze, że 94 % ludności żyje poniżej granicy ubóstwa, a 62 % w skrajnym ubóstwie; mając na uwadze, że 70 % dzieci nie uczęszcza do szkoły; mając na uwadze, że niektóre kobiety były zmuszane do seksu w zamian za pożywienie i wielokrotnie spotykały się z przemocą;
- D. mając na uwadze, że sytuacja zdrowotna w tym kraju jest tragiczna – w szpitalach brakuje pracowników, zaopatrzenia, leków i elektryczności, co doprowadziło w okresie od listopada 2018 r. do lutego 2019 r. do śmierci co najmniej 1 557 osób; mając na uwadze, że w czterech największych miastach w Wenezueli, w tym Caracas, brakuje od 60 do 100 % podstawowych leków; mając na uwadze, że umieralność matek wzrosła, a wiele kobiet musiało opuścić kraj, aby urodzić dziecko;
- E. mając na uwadze, że ponad 3,4 mln Wenezuelczyków musiało uciec z kraju; mając na uwadze, że łączna liczba Wenezuelczyków zmuszonych do migracji przekroczy do końca 2019 r. 5 mln, będzie to zatem drugi pod względem skali kryzys migracyjny i uchodźczy na świecie; mając na uwadze, że ten przepływ migracyjny wywiera szczególną presję na kraje sąsiadujące, ale również – w coraz większej mierze – na Unię Europejską i terytoria państw członkowskich UE w regionie Karaibów;
- F. mając na uwadze, że według UNHRC w ciągu minionego półtora roku podczas operacji bezpieczeństwa w Wenezueli w egzekucjach pozasądowych śmierć poniosło prawie 7 000 osób; mając na uwadze, że do prowadzenia polityki kontroli społecznej władze (*de facto*) wykorzystują FAES (jednostki specjalne Boliwariańskiej Policji Narodowej) i inne siły bezpieczeństwa; mając na uwadze, że rodziny osób zabitych w egzekucjach pozasądowych podczas protestów wciąż są pozbawiane prawa do poznania prawdy, dochodzenia sprawiedliwości i zadośćuczynienia;
- G. mając na uwadze, że reżim stosuje tortury jako narzędzie systemowe do zastraszania i zniechęcania demonstrantów, czym wprowadza atmosferę strachu; mając na uwadze, że w sprawozdaniu UNHRC stwierdzono, iż służby bezpieczeństwa i wywiadu, w szczególności SEBIN (Boliwariańskie Narodowe Służby Wywiadowcze) i DGCIM (dyrekcja generalna kontrwywiadu wojskowego), regularnie stosują takie praktyki; mając na uwadze, że więźniowie polityczni w Wenezueli są poddawani torturom i wielu z nich przetrzymywanych jest w izolacji, bez jakiegokolwiek możliwości kontaktu z prawnikami lub członkami rodzin, którzy obawiają się o ich życie i integralność cielesną;
- H. mając na uwadze, że 22 parlamentarzystów, w tym przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego, pozbawiono immunitetu parlamentarnego; mając na uwadze, że 2 parlamentarzystów jest przetrzymywanych w areszcie, a 16 poszukiwało ochrony w ambasadach, opuściło kraj lub ukryło się;
- I. mając na uwadze, że ludy tubylcze są narażone na akty przemocy i przestępstwa; mając na uwadze, że 63 członków ludów tubylczych zostało arbitralnie zatrzymanych i było torturowanych, 7 zmarło, a ponad 23 zostało rannych i musiało udać się do szpitali za granicę w celu podjęcia leczenia;
- J. mając na uwadze, że górnictwo i wydobywanie ropy naftowej, zwłaszcza w regionach odległych i bardzo zróżnicowanych biologicznie, pozbawia źródła utrzymania mniejszości takie jak społeczności tubylcze i społeczności czarnoskórych, które – gdy sprzeciwiają się tego rodzaju działalności i domagają swoich praw – padają ofiarą brutalnej przemocy i przesiedleń ze strony sił wojskowych, zorganizowanych grup przestępczych i ugrupowań zbrojnych;

Czwartek, 18 lipca 2019 r.

- K. mając na uwadze, że 29 czerwca 2019 r. zmarł w areszcie Rafael Acosta Arévalo, kapitan marynarki wojennej zatrzymany i torturowany w związku z zarzutem przygotowywania zamachu na Nicolása Maduro; mając na uwadze, że władze (*de facto*) zabrały jego ciało i nielegalnie ukrywały zwłoki przez 11 dni, zanim je pogrzebały, lekceważąc podstawowe prawa rodziny zmarłego i jej chęć odbycia żałoby;
- L. mając na uwadze, że 2 lipca 2019 r. Rufo Chacón, 16-letni wenezuelski chłopiec, stracił wzrok po tym, jak został postrzelony w twarz przez funkcjonariuszy rządowych podczas protestu przeciwko brakowi gazu do gotowania;
- M. mając na uwadze, że w odpowiedzi na kryzys UE uruchomiła 117,6 mln EUR na pomoc nadzwyczajną i pomoc rozwojową, przy czym współdziała z ludnością znajdującą się w trudnej sytuacji zarówno w Wenezueli (60 % środków finansowych), jak i w krajach sąsiadujących (40 %); mając na uwadze, że jak dotąd środki zebrane przez ONZ na regionalny plan działania na rzecz uchodźców i migrantów stanowią jedynie około 22 % całkowitej wnioskowanej kwoty (159 mln USD z kwoty 738 mln USD, o którą zaapelowano);
1. ponownie wyraża głębokie zaniepokojenie z powodu niezwykle trudnego stanu nadzwyczajnego w Wenezueli, który poważnie zagraża życiu obywateli tego kraju;
 2. ponownie wyraża pełne poparcie dla prawowitego tymczasowego prezydenta Juana Guaidó oraz dla Zgromadzenia Narodowego, które jest prawomocnym i demokratycznym organem władzy w Wenezueli i którego uprawnienia – w tym prerogatywy i bezpieczeństwo jego członków – powinny być przywrócone i szanowane; potępia uchylene immunitetu parlamentarnego 22 parlamentarzystów i uwięzienie dwóch członków parlamentu; ponownie wyraża zaniepokojenie z powodu nieprawomocności wyborów prezydenckich z maja 2018 r.;
 3. potępia ostre represje i przemoc, których skutkiem są zabici i ranni; wyraża solidarność z obywatelami Wenezueli i składa szczere kondolencje rodzinom i przyjaciołom ofiar;
 4. podkreśla – zgodnie ze sprawozdaniem wysokiej komisarz ds. praw człowieka UN M. Bachelet – bezpośrednią odpowiedzialność Nicolása Maduro oraz sił zbrojnych i wywiadu pozostających w służbie jego bezprawnego reżimu za masowe stosowanie przemocy, która ma wstrzymać proces przemian demokratycznych i przywracania praworządności w Wenezueli; potępia stosowanie – w każdych okolicznościach – praktyki arbitralnych zatrzymań, tortur i egzekucji pozasądowych, których zakazują konwencje międzynarodowe, w tym te, których Wenezuela jest sygnatariuszem;
 5. potępia – zgodnie ze sprawozdaniem wysokiej komisarz ds. praw człowieka UN M. Bachelet – nadużycia funkcjonariuszy organów ścigania i brutalne represje stosowane przez siły bezpieczeństwa; wzywa do ustanowienia – przy wsparciu wspólnoty międzynarodowej – bezstronnego i niezależnego mechanizmu krajowego do zbadania egzekucji pozasądowych dokonanych w trakcie operacji bezpieczeństwa, aby zagwarantować, że sprawcy zostaną pociągnięci do odpowiedzialności, a rodziny ofiar uzyskają zadośćuczynienie i będą mogły liczyć na ochronę przed zastraszaniem i odwetem;
 6. pilnie wzywa do zagwarantowania dostępności żywności, leków i usług opieki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem opieki nad matkami i dziećmi; wzywa władze (*de facto*) Wenezueli do dopilnowania, by pomoc humanitarna była rozdzielana pomiędzy całą ludność, bez żadnych uprzedzeń politycznych;
 7. podkreśla potrzebę zaprzestania, publicznego potępienia i ukarania wszelkich aktów prześladowania i selektywnych represji ze względów politycznych, a także zapobiegania im; wzywa do uwolnienia wszystkich osób bezpodstawnie pozbawionych wolności;
 8. przypomina, że należy powstrzymać wszelkie akty zastraszania ludności tubylczej i ataki skierowane przeciwko niej, w tym przeciw przywódcom, oraz że władze powinny zapewnić jej ochronę i podjąć wszelkie niezbędne środki w celu ochrony jej praw indywidualnych i zbiorowych, w tym prawa do ziemi;
 9. podkreśla, że w poszukiwaniu źródeł dochodów pozwalających wyjść z kryzysu gospodarczego należy powstrzymać się od podejmowania wielkich projektów, które stanowią zagrożenie dla środowiska, klimatu i źródeł utrzymania społeczności lokalnych; apeluje o bezwarunkową ochronę na obszarach oddalonych ludów tubylczych i osób czarnoskórych broniących środowiska przed działalnością taką jak wydobywanie złota na terenie Arco Mínero del Orinoco w Wenezueli;

Czwartek, 18 lipca 2019 r.

10. zwraca uwagę na coraz poważniejszy kryzys migracyjny w całym regionie i pochwała wysiłki i solidarność krajów sąsiadujących, w szczególności Kolumbii, Ekwadoru i Peru; zwraca się do Komisji o dalszą współpracę z tymi krajami, nie tylko przez dostarczanie pomocy humanitarnej, ale również przez zapewnienie większych zasobów i za pośrednictwem polityki rozwoju;
 11. ponownie stwierdza, że pokojowe, demokratyczne i pluralistyczne rozwiązanie jest jedyną drogą trwałego wyjścia z obecnego impasu politycznego i spowodowanego nim poważnego kryzysu społecznego i humanitarnego; podkreśla, że w toczącym się dialogu trzeba uwzględnić plan działania przyjęty przez Zgromadzenie Narodowe Wenezueli; popiera trwający proces, który prowadzony jest z pomocą Norwegii, i z zadowoleniem przyjmuje osiągnięte przez obie strony porozumienie w sprawie podjęcia dialogu na rzecz pokoju; podkreśla, że aby proces ułatwiania dialogu zakończył się sukcesem, należy wdrożyć minimalne środki budowy zaufania; podkreśla, że wyłącznym celem dialogu musi być stworzenie warunków, które umożliwią organizację wolnych, przejrzystych i rzetelnych wyborów prezydenckich w oparciu o uzgodniony kalendarz, na zasadach sprawiedliwych dla wszystkich stron, zgodnie z zasadą przejrzystości i w obecności wiarygodnych międzynarodowych obserwatorów;
 12. wzywa Radę do nałożenia dodatkowych sankcji wymierzonych w państwowe władze (*de facto*) odpowiedzialne za łamanie praw człowieka i represje; uważa, że organy UE muszą ograniczyć swobodę przemieszczania się tych osób oraz zamrozić ich aktywa i anulować wizy, co powinno odnosić się także do najbliższych członków ich rodzin;
 13. zwraca się do wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, by kierowała polityką UE w związku z sytuacją w Wenezueli i kontynuowała współpracę z grupą kontaktową i z demokratycznymi państwami regionu reprezentowanymi przez Grupę z Limy;
 14. ponownie wyraża poparcie dochodzeń prowadzonych przez Międzynarodowy Trybunał Karny (MTK) w sprawie rozlicznych zbrodni i aktów represji popełnionych przez reżim wenezuelski; wzywa UE i państwa członkowskie, żeby przyłączyły się do inicjatywy kilku państw-stron MTK mającej na celu zbadanie zbrodni przeciwko ludzkości popełnionych przez rząd (*de facto*) Maduro i pociągnięcie winnych do odpowiedzialności;
 15. popiera inicjatywę powołania komisji śledczej przy UNHRC w celu ustalenia osób odpowiedzialnych za systematyczne łamanie praw człowieka w Wenezueli;
 16. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii ds. polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, prawowitemu tymczasowemu prezydentowi Republiki i Zgromadzeniu Narodowemu Boliwariańskiej Republiki Wenezueli, rządowi i parlamentowi Grupy z Limy, Europejsko-Latynoamerykańskiemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu oraz sekretarzowi generalnemu Organizacji Państw Amerykańskich.
-